

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Кафедра конституційного, адміністративного та міжнародного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Освітня – професійна програма (спеціалізація) “Міжнародний бізнес”
Спеціальність 292 “Міжнародні економічні відносини”
Галузь знань 29 “Міжнародні відносини”

ЛУЦЬК 2021

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародне право » підготовки бакалавра, галузі знань 29 “Міжнародні відносини”, спеціальність 292 “Міжнародні економічні відносини”, за освітньою – професійною програмою “Міжнародний бізнес”.

Розробник: Гороть Алла Миколаївна кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права .

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права

Протокол № 2 від 13 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри: конституційного,
адміністративного та міжнародного права

 д.ю.н. Книш С.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньонаукова/освітньотворча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Освітньо-професійна програма "Міжнародний бізнес" Спеціальність 292 "Міжнародні економічні відносини" Галузь знань 29 "Міжнародні відносини"	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 год./ 4 кредити		Рік навчання 2 рік
		Семестр 4
ІНДЗ: немає		Лекції 44 год.
		Практичні (семінарські) 24 год.
		Самостійна робота 44 год.
	Консультації 8 год.	
	Бакалавр	Форма контролю: екзамен
Мова викладання:		українська

2 Інформація про викладача

Викладач	Гороть Алла Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права.
Контактний телефон викладача	Гороть Алла Миколаївна (050) 5648129
E-mail викладача	Гороть Алла Миколаївна: allagorot78@ukr.net
Формат дисципліни	Денна
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС, 120 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	Електронний розклад факультету міжнародних відносин
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, viber, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.

3. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація до навчальної дисципліни

“Міжнародне право” належить до переліку обов’язкових дисциплін, забезпечує студентів за освітнім рівнем бакалавр оволодінням системою знань про міжнародне право його основним понятійним апаратом; сприяє формуванню вмінь і навичок аналізувати міжнародні норми, допомагає здійснювати їх пошук та систематизацію, вирішувати проблемні завдання при розгляді ситуацій з приводу міжнародних спорів та конфліктів, виявляти ознаки міжнародного правопорушення, визначати вид і форму міжнародно-правової відповідальності, також вона допомагає в отриманні необхідних знань та навичок з захисту прав людини за межами України та в Європейському суді з прав людини; навчити вмінню правильно оцінювати сучасне міжнародно-правове становище України, основні напрями її зовнішньої діяльності

Предметом вивчення даного курсу є система правових відносин стосовно регулювання міжнародних відносин, також підстави, виникнення, здійснення міжнародних правових норм, та практика реалізації відповідних норм суб’єктами міжнародного права.

2. Пререквізити Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення дисципліни “Міжнародне право”: Теорія держави і права; Основи права. Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дисципліну “Міжнародне право”: дипломатичне право, дипломатичний етикет та протокол тощо.

Основними джерелами цієї галузі виступають міжнародні та європейські нормативно-правові акти, зокрема, Загальна декларація прав людини, Конвенція про захист прав і основних свобод, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Заключний акт НБСЄ, Статут ООН, Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 року та ціла низка міжнародних та європейських актів, визнаних та ратифікованих більшістю держав.

Розширення участі України в міжнародних відносинах, насамперед внаслідок інтеграційних європейських та євро-атлантичних напрямків зумовлює необхідність вивчення та впровадження в життя сучасних міжнародних стандартів через вдосконалення національних механізмів та створення сприятливих умов для імплементації.

Застосування норм міжнародного та європейського права в умовах урегулювання міжнародних та міждержавних відносин, включаючи і відносини між країнами ЄС, є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства без кваліфікованих фахівців у сфері міжнародного права. Підготовка юристів-фахівців у сфері міжнародного права повинна стати одним з пріоритетних напрямів у міжнародній гармонізаційній та євроінтеграційній діяльності. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у галузі міжнародного права та міжнародних відносин в рамках сучасного публічного права на підґрунті стійкої сформованої правової культури та знань дипломатичного етикету.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право» полягає у засвоєнні студентами особливостей та основних понять, категорій, інститутів та галузей міжнародного права; закономірностей розвитку міжнародних публічних і приватних відносин та формування у студентів цілісного уявлення про міжнародне право як особливу систему права, його структуру, предмет і суб’єктів, джерела та основні галузі; надання необхідних знань національних і міжнародно-правових актів, вмінь та навичок правильного їх застосування; формування вмінь і навичок роботи з нормативно-правовими документами, їх грамотну класифікацію, вміння правильно використовувати юридичні терміни; формування наукового світогляду; визначення проблем, що виникають при його застосуванні та шляхи їх усунення.

Основними цілями вивчення дисципліни «Міжнародне право» є опанування студентами теоретичною і нормативною базою міжнародного публічного права; вміння застосовувати на

практиці теоретичні знання з міжнародно-правових питань, що постають у сфері сучасних міжнародних відносин; сприяння формуванню вмінь і навичок аналізувати міжнародні норми; засвоєння студентами концептуальних основ походження та сутності міжнародного публічного права; вивчення системи джерел міжнародного публічного права; дослідження співвідношення міжнародного публічного та національного права; формуванні у студентів розуміння інституціональної міжнародного публічного права; дослідження галузей міжнародного публічного права та специфіки права ЄС. вирішувати проблемні завдання при розгляді ситуацій з приводу міжнародних спорів та конфліктів; виявляти ознаки міжнародного правопорушення, та визначати вид і форму міжнародно-правової відповідальності за такі порушення.

4. Результати навчання (компетентності)

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно освітньо-професійної програми.

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК) :

Демонструвати детальне розуміння значної кількості сучасних технік дослідження предмету курсу « Міжнародне право»;

ЗК 1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3.Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 5.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6.Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК) :

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17. Здатність визначати напрямки регулювання та застосовувати методи оцінювання рівня економічної безпеки міжнародного бізнесу; аналізувати, оцінювати, розробляти і комунікувати тактичні і стратегічні схеми організації та ведення міжнародного бізнесу з урахуванням сильних і слабких сторін, можливостей і загроз.

ФК21. Здатність ідентифікувати форми прояву об'єктивних економічних законів в окремих галузях та на підприємствах різних форм власності, використовувати традиційні і новітні методи

організації підприємницької діяльності та управління ресурсами фірми, здійснювати оптимізацію економічних процесів на підприємстві, аналізувати й узагальнювати результати операційної, бухгалтерської, митно-брокерської та інвестиційної діяльності фірми, розробляти заходи з підвищення ефективності її роботи.

Програмні результати навчання(ПРН) освітньої програми (ОП)

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

5. Структура навчальної дисципліни

Тематика курсу

Тема	кількість год.			
	лекції	семінарс ькі (практич	сам роб.	консуль тації
Змістовий модуль 1. Теорія міжнародного права				
Тема 1. Поняття, джерела та історія міжнародного права	2	2	2	
Тема 2. Основні принципи міжнародного права	2	2	2	
Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права	4	2	2	1
Тема 4. Територія в міжнародному праві	4	2	2	
Тема 5. Населення в міжнародному праві	2	2	2	1
Тема 6. Міжнародна відповідальність	4	2	2	1
Тема 7. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів	2		2	1
	20	12	14	4
Змістовий модуль 2. Галузі міжнародного права				
Тема8. Право міжнародних договорів	2	2	2	
Тема9. Дипломатичне і консульське право	2	2	2	
Тема 10. Міжнародне право в період збройних конфліктів	4	2	2	1
Тема 11. Право міжнародних організацій	2		2	1
Тема 12 Право міжнародної безпеки	2		2	1

Тема 13. Міжнародне кримінальне право	2		4	
Тема 14. Міжнародне морське право	2	2	4	
Тема 15. Міжнародне повітряне право	4	2	4	
Тема 16. Міжнародне космічне право	2	2	4	
Тема 17. Міжнародне економічне право	2		4	1
	24	12	30	4
Всього : 150	44	24	44	8

6.Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота розглядається як серйозне осмислення набутих знань. Вона віддзеркалюється в усіх формах знання: лекціях, практичних заняттях, при виконанні індивідуального завдання, контрольних робіт, опрацьованні нормативних матеріалів, розв'язанні юридичних задач, тестуванні, складанні заліків та іспитів.

Самостійна робота є складовою навчального процесу, від якої значною мірою залежить розвиток юридичного мислення, засвоєння навчального матеріалу, формування правосвідомості та правової культури.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни, зокрема на самостійне вивчення курсу Міжнародне право відведено 44 навчальних годин.

Навчальний матеріал курсу Міжнародне право передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентами в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Поточний контроль самостійної роботи студентів здійснюється на практичних заняттях, або шляхом індивідуального оцінювання. Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу по кожній темі та виконання завдань семінарських занять з 1по 13 теми

Розгорнуті теми самостійної роботи містяться в навчально-методичному виданні: Завдання для самостійної роботи з курсу Міжнародне публічне право – Луцьк: Вежа-друк, 2015. – Випуск 6. – 83с. Здобувач який виконує самостійну роботу вибирає завдання по пропущеній темі, згідно нумерації тем, і готує доповідь по всіх завданнях теми.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

3 курсу Міжнародне право

№	Назва теми	Кількість годин денна
1	Тема 1. Поняття, джерела та історія міжнародного права	2
2	Тема 2. Основні принципи міжнародного права	2
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права	2
4	Тема 4. Територія в міжнародному праві	2
5	Тема 5. Населення в міжнародному праві	2
6	Тема 6. Міжнародна відповідальність	2
7	Тема 7. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів	2
8	Тема8. Право міжнародних договорів	2
9	Тема9. Дипломатичне і консульське право	2
10	Тема 10. Міжнародне право в період збройних конфліктів	2
11	Тема 11. Право міжнародних організацій	2
12	Тема 12 Право міжнародної безпеки	2
13	Тема 13. Міжнародне кримінальне право	6

14	Тема 14. Міжнародне морське право	4
15	Тема 15. Міжнародне повітряне право	4
16	Тема 16. Міжнародне космічне право	4
17	Тема 17. Міжнародне економічне право	4
	Всього	44

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль за вивченням курсу здійснюється на практичних заняттях, шляхом їх проведення за різними формами (усне опитування, доповнення питання семінару, письмове вирішення завдань, письмові відповіді на окремі питання, тощо), а також шляхом складання змістовних модулів (контрольні роботи, колоквиуми, наукові індивідуальні завдання, складання тестів, тощо).

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Конкретна кількість балів за роботу студентів під час семінарських та практичних занять визначається керівником заняття. Основні вимоги стосуються відвідування занять, правил поведінки на заняттях, заохочень та стягнень. Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали Заохочувальні (бонусні) бали Штрафні бали Написання фахової статті 10 балів, підготовка тез доповіді 10 балів.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

1. Оцінювання роботи студента на практичних заняттях в т.ч. самостійної роботи.

Виступ студентів на практичному занятті з висвітлення одного чи кількох питань теми, в процесі якого було ним вірно та повно висвітлено обговорюване питання – до 3 балів.

Участь студентів в обговоренні питання (доповнення, участь в дискусії, в мозковому штурмі і т.п) в процесі якого він проявив глибоке знання та розуміння обговорюваної теми – до 2 балів.

Активність студента в засвоєнні теми (додаткові бали)

- Відвідання лекції студентами з даної теми (Л) - **0,5 бала;**
- Наявність конспекту лекцій з даної теми (К) - **0,5 бала;**
- Наявність конспекту для семінарських (практичних) робіт - **0,5 бала;**
- Присутність на практичному занятті (П) - **0,25 бала.**

Пропущені контрольні заходи Перескладання пропущених семінарських занять відбуваються 1 раз в тиждень в назначений викладачем день (згідно графіку чергувань викладача).

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових

робіт: письмових модульних тестових завдань за темами, тестові завдання за темами винесеними на самостійне опрацювання (Завдання для самостійної роботи з курсу Міжнародне публічне право – Луцьк: Вежа-друк, 2015. – Випуск 6. – 83с.; Робоча програма нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалавра напряму 6.030401 “Правознавство” Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 83 с), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента)

2. Вимоги до проведення тестових підсумкових модульних занять та їх оцінювання.

Підсумкове модульне оцінювання проводиться викладачем після завершення вивчення тем зі змістовних модулів з метою модульного контролю за засвоєнням вивченого матеріалу студентами. Питання або тести роздруковуються на аркушах форматом А – 4 і роздаються студентам. Оцінювання тестового завдання не перевищує 30 балів. Тестове завдання з перевірки засвоєння вивченого матеріалу тем із змістовного модуля пропонується студентам після вивчення всіх тем модуля. Якщо студент з поважних причин пропустив модульний контроль він може здати його індивідуально, попередньо узгодивши дату і час. Невірна відповідь на кожний тест оцінюється в 0 балів. Графіки проведення модульних контрольних робіт розробляються викладачем, затверджуються на засіданні кафедри та доводяться до відома студентів на першому лекційному занятті.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового іспиту. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю (40балів) та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю (60 балів). Максимальна сума балів за семестр складає 100.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, також студенти погоджуються виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності студентом передбачає:

складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб; - надавати для оцінювання лише результати власної роботи;

- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів

• посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

• дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

• надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Пропущені без поважних причин семінарські заняття перескладаються усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття. Семінарське заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає документального підтвердження поважної причини відсутності (довідка, повістка тощо). За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на семінарських заняттях.

Пропущені з поважних причин семінарські заняття перескладаються шляхом підготовки

конспекта по темі семінарського заняття з відповідями на всі питання семінарського заняття. За результатами Perezдaчi виставляється оцiнка вiдповiдно до шкали оцiнювання роботи студента на семiнарських заняттях.

Негативна оцiнка отримана пiд час семiнарського заняття може бути Perezдана усно шляхом вiдповiдi на вci питання семiнарського заняття. За результатами Perezдaчi виставляється оцiнка вiдповiдно до шкали оцiнювання роботи студента на семiнарських заняттях.

Графiки проведення модульних контрольних робiт розробляються викладачем, затверджуються на засiданнi кафедри та доводяться до вiдома студентiв на першому лекцiйному заняттi. Студент вважається таким, що приступив до проходження модульного контролю, якщо вiн з'явився на контрольний захiд та отримав контрольну роботу. Виконання контрольної роботи кожен студент здiйснює iндивiдуально, при цьому вiн не може користуватися конспектами та iншими засобами. Пiд час контрольного заходу студенту забороняється у будь-якiй формi обмiнюватися iнформацiєю з iншими студентами або використовувати матерiали крiм дозволених.

При виявленнi порушення студентом встановленого порядку проведення модульного контролю вiн усувається вiд його подальшого проведення, його робота не перевiряється, на нiй робиться запис „порушив дисциплiну,” „списав” тощо та оцiнюється нулем балiв. Якщо студент не з'явився для проведення модульного контролю або не здав контрольної роботи, йому також виставляється „нуль балiв”. Вiдпрацювання пропущених модульних контрольних робiт з поважних причин вiдбувається за попереднiм узгодженням з викладачем щодо числа i часу вiдпрацювання.

Пропуски на семiнарських заняттях та негативнi оцiнки можуть бути Perezдани до початку залiково-екзаменацiйної сесiї.

Perezдaчa залiкiв та екзаменiв вiдбувається вiдповiдно до розкладу залiково-екзаменацiйної сесiї.

5. ПiДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Пiдсумковий контроль з дисциплiни вiдбувається у виглядi усного або письмового екзамену на якому ви можете отримати до 60 балiв в залежностi вiд повноти та обгрунтованостi ваших вiдповiдей. На екзаменi викладач задає вам 3 питання з перелiку наведеного нижче, кожна вiдповiдь на кожне питання дає вам до 20 балiв.

Якщо в процесi вивчення курсу студент виконав поточне та пiдсумкове завдання набрав 75 i бiльше балiв, згiдний з оцiнкою, його бали переносяться в залiкову вiдомiсть. Коли студент набрав менше нiж 75 балiв його бали за модульний контроль анульовуються i вiн з поточними балами iде на екзамен.

Перелiк питань на екзамен

1. Поняття, суть i значення мiжнародного права. Визначення мiжнародного права. Особливостi мiжнародного права.
2. Iсторiя мiжнародного права i його науки: виникнення мiжнародного права та основнi етапи його iсторiї.
3. Спiввiдношення мiжнародного i внутрiдержавного права (специфiчний предмет регулювання, суб'єкти мiжнародного права; процес створення норм та забезпечення їх дотримання).
4. Нацiонально-правова iмплементация норм мiжнародного права: трансформацiя, iнкорпорацiя, вiдсилання та iн.
5. Кодифiкацiя та прогресивний розвиток мiжнародного права. Iнкорпорацiя мiжнародного права.
6. Система сучасного мiжнародного права, його галузi та iнститути.
7. Поняття принципiв мiжнародного права. Значення принципiв як iмперативного регулятора мiжнародних вiдносин.
8. Класифiкацiя основних принципiв мiжнародного права.
9. Система принципiв сучасного мiжнародного права: юридична природа; умови функцiонування; сфера дiї;
10. Основнi принципи мiжнародного права в галузi забезпечення миру i мiжнародної безпеки.

11. Основні принципи міжнародного права в галузі забезпечення міжнародного співробітництва.
12. Основні принципи міжнародного права в галузі дотримання прав людини та основних свобод.
13. Поняття і сутність джерел міжнародного права. Форми правотворчої діяльності в міжнародному праві.
14. Міжнародний договір – головне джерело сучасного міжнародного права. Форми угод суб'єктів міжнародного права.
15. Міжнародний звичай як джерело міжнародного права. Класифікація міжнародних звичаїв.
16. Сучасна міжнародно-правова доктрина про акти міжнародних органів і організацій як джерела міжнародного права.
17. Загальні принципи права в системі джерел міжнародного права: питання визнання в теорії і практиці.
18. Міжнародні судові рішення і їх значення для формування норм міжнародного права.
19. Види суб'єктів міжнародного права. Поняття міжнародної правосуб'єктності.
20. Держава – основний суб'єкт міжнародного права. Поняття і ознаки державного суверенітету.
21. Визнання держави, юридичні наслідки і значення. Теорії визнання (конститутивна і декларативна).
22. Види і форми визнання. Визнання уряду: критерії, форма, засоби.
23. Проблеми правонаступництва держав: а) в результаті соціальних революцій; б) у випадку деколонізації; в) при об'єднанні, розділі держав, інших територіальних змінах.
24. Міжнародна правосуб'єктність націй і народів, що боролись за свою незалежність.
25. Проблема визнання організацій опору і національно-визвольних рухів.
26. Проблеми правонаступництва міжнародних організацій.
27. Проблема міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб, суб'єктів федерацій, транснаціональних корпорацій та інших інституцій.
28. Види територій у міжнародному праві: територія державна, з міжнародним режимом, із змішаним режимом.
29. Територія і правонаступництво у міжнародному праві.
30. Поняття територіального верховенства. Юридична природа і склад державної території.
31. Об'єкти, що прирівнюються до державної території. Проблема анклавів.
32. Правові основи та способи зміни, втрати та набуття державної території.
33. Державні кордони та їх правовий режим.
34. Державні сервітути. Поняття, види та порядок їх встановлення.
35. Міжнародні ріки. Міжнародно-правовий режим рік Європи (Дунай). Господарське використання міжнародних рік.
36. Міжнародні канали.
37. Міжнародні простори як об'єкт загального користування.
38. Правовий статус полярних просторів Арктики і Антарктики. Особливості діяльності держав в цих районах.
39. Поняття населення держави і його склад.
40. Громадянство і його значення в сучасних міжнародних відносинах.
41. Правове положення громадян держави, іноземців та осіб без громадянства.
42. Проблема подвійного громадянства. Міжнародне співробітництво з питань подвійного громадянства.
43. Право притулку. Вирішення питання дипломатичного притулку на сучасному етапі.
44. Правовий статус біженців.
45. Міжнародне співробітництво з питань дотримання прав людини і основних свобод.
46. Роль міжнародних організацій у налагодженні міждержавного співробітництва в питаннях дотримання прав людини і основних свобод (спеціалізовані установи ООН. Регіональні організації), їх функції і повноваження.

47. Міжнародних захист прав жінок і дітей.
48. Роль договору в сучасних міжнародних відносинах.
49. Поняття права міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів.
50. Суб'єкти міжнародних договорів.
51. Договори між державами.
52. Договори міжнародних організацій. Питання про правоздатність міжнародних організацій у міжнародних договорах.
53. Класифікація міжнародних договорів. Види договорів за їх об'єктами.
54. Порядок набуття чинності міжнародного договору. Питання застережень до міжнародних договорів, юридичні наслідки застережень.
55. Дія міжнародного договору. Порядок виконання міжнародних договорів.
56. Припинення і призупинення міжнародних договорів: юридичні підстави і правові наслідки.
57. Зовнішня політика, дипломатія і міжнародне право. Розширення сфери дипломатії в сучасному світі.
58. Поняття дипломатичного і консульського права. Міжнародні конвенції з дипломатичного і консульського права:
59. Органи зовнішніх зносин держави: внутрішні (глава держави, парламент, уряд, відомство зовнішніх зносин) та зовнішні (дипломатичні та консульські представництва, тимчасові органи). Роль інших державних органів в сфері зовнішніх зносин.
60. Дипломатичні представництва. Їх склад, структура і функції. Порядок призначення та відкликання дипломатичних представників. Класи дипломатичних представників і дипломатичні ранги.
61. Дипломатичні привілеї і імунітети дипломатичного представництва. Привілеї і імунітети дипломатичного персоналу, адміністративно – технічного персоналу та обслуговуючого персоналу.
62. Правове регулювання організації і діяльності консульських установ. Відмінність консульських представництв від дипломатичних.
63. Мирні засоби – єдиний правомірний шлях вирішення спорів між державами.
64. Види міжнародних спорів. Поняття і види мирних засобів вирішення міжнародних спорів в історичному розвитку.
65. Консультації як особлива форма переговорів між державами. Консультації факультативні та обов'язкові.
66. Безпосередні переговори як головний початковий засіб встановлення і регулювання відносин між державами і як головний засіб вирішення міжнародних справ. Класифікація дипломатичних переговорів. Переговори двосторонні і багатосторонні. Значення переговорів на вищому рівні і на міжнародних конференціях.
67. Добрі послуги і посередництво. Спільне і відмінне між ними. Міжнародна слідча та примирна процедура.
68. Слідчі та узгоджувальні комісії. Порядок їх формування, характер прийнятих рішень. Міжнародні угоди про примирну процедуру.
69. Міжнародні третейські суди (арбітражі). Види міжнародних третейських судів. Постійна палата Третейського суду в Гаазі. Арбітражна процедура і правила арбітражного процесу.
70. Поняття і види міжнародних правопорушень. Міжнародні злочини і міжнародні делікти.
71. Поняття і юридична природа міжнародно-правової відповідальності: підстави, принципи, цілі.
72. Міжнародно-правова відповідальність держави. Відповідальність держави за поведінку її органів і посадових осіб.
73. Відповідальність держави за шкідливі наслідки правомірної діяльності. Обставини, що виключають відповідальність держави.
74. Особливості відповідальності держави за міжнародні злочини. Процесуальні питання реалізації відповідальності держави.
75. Міжнародно-правова відповідальність міжнародних організацій. Спільні і особливі риси в

порівнянні з відповідальністю держави.

76. Види і форми міжнародно-правової відповідальності. Система міжнародно-правової відповідальності (реституція, компенсація та сатисфакція (поняття, співвідношення та взаємодія).

77. Поняття, суть та сучасна система контрзаходів (контрмір) у міжнародному праві Місце контрзаходів в механізмі міжнародно-правового регулювання.

78. Кримінальна відповідальність фізичних осіб за міжнародні злочини. Основні міжнародно-правові акти про кримінальну відповідальність фізичних осіб. Особливості порядку притягнення до відповідальності.

79. Значення міжнародних організацій в сучасну епоху. Історія міжнародних організацій, її основні етапи.

80. Загальна характеристика окремих міжнародних організацій, що відіграють важливу роль як на всесвітньому так і на регіональному рівні (ООН, її спеціалізовані установи, Рада Європи тощо).

81. Поняття міжнародного гуманітарного права.

82. Міжнародні збройні конфлікти і збройні конфлікти не міжнародного характеру.

83. Міжнародно-правові акти, що регулюють дії держав під час збройних конфліктів. Обов'язковість норм міжнародного права, що стосуються збройних конфліктів, для всіх учасників цих конфліктів.

84. Початок ведення війни і його правові наслідки. Засоби і методи (способи) ведення війни, критерії їх оцінки. Нейтралітет у війні, його поняття і види.

85. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти і не комбатанти.

86. Режим військового полону.

87. Міжнародно-правовий захист жертв війни. Питання захисту цивільного населення і невоєнних об'єктів.

88. Проблема захисту культурних цінностей під час збройного конфлікту.

89. Види морських просторів. Поняття і склад.

90. Міжнародно-правовий режим територіального моря. Питання про ширину територіального моря. Територіальні води держав-архіпелагів. Юрисдикція прибережної держави в територіальному морі.

91. Мирний прохід іноземних кораблів в територіальному морі.

92. Поняття відкритого моря. Принцип свободи відкритого моря як загальновизнаний принцип сучасного міжнародного права.

93. Основні питання міжнародно-правового режиму континентального шельфу. Регламентация ширини континентального шельфу.

94. Поняття міжнародного повітряного права. Його основні принципи.

95. Міжнародні польоти і режим повітряного простору. Правила польотів. Повітряний простір держави. Свободи повітряного простору.

96. Міжнародний повітряний простір, його правовий режим.

97. Поняття міжнародного космічного права.

98. Міжнародно-правовий режим космічних об'єктів і космонавтів. Міжнародно-правова відповідальність за шкоду, заподіяну космічними об'єктами.

6. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82 - 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 - 59	Незадовільно

Розподіл балів, які отримують студенти														
Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)						Заг. Кільк балів		
Модуль 1						Модуль 2								
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						МКР 1	МКР 2	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	30	30	
3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	4	3			

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баймуратов М.О. Міжнародне право. Х.: Одиссей, 2010. 672 с.
  2. Буроменський М. В., Кудас І. Б., Маєвська А. А., Семенов В. С., Стешенко В. С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг.ред.). К.: Юрінком Інтер, 2005. 336с.
  3. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник для студ. вищ. навч. закладів за спец. “Міжнародне право”, “Міжнародні відносини” / В. Г. Буткевич (ред.). К.: Либідь, 2010. 608с.
  4. Буткевич В.Г., Войтович С. А., Григоров О. М., Заблоцька Л. Г., Задорожній О. В. Міжнародне право: Основні галузі: Підручник для студ. вищих навч. закл. за спец. “Міжнародне право”, “Міжнародні відносини” / В.Г.Буткевич (ред.). К.: Либідь, 2011. 814с.
  5. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом. / [Пер. П. Маланчук] – Харків, Консум, 2000. – 592с.
  6. Георгіца А.З, Чикурлій С.О. Міжнародне публічне право: Навч.-метод. посіб. / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: Рута, 2010. 175с.
  7. Дмитрієв А.І., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / Київський ун-т права; Інститут міжнародних відносин Київського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка / Ю. С. Шемшученко (відп.ред.), Л.В. Губерський (відп.ред.). Стереотип. вид. К.: Юрінком Інтер, 2011. 638 с.
  8. Мацко А.С. Міжнародне право: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія управління персоналом. К.: МАУП, 2010. 216с.
  9. Пронюк Н.В. Сучасне міжнародне право: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2010. – 280 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:*
1. Завдання для самостійної роботи з курсу Міжнародне публічне право – Луцьк: Вежа-друк, 2015. – Випуск 6. – 83с.;
  2. Робоча програма нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалавра напряму 6.030401 “Правознавство” Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 83 с